

I encara n'anem trobant altres brots ací i allà, en les terres intermèdies. Un *Minirata* o *Minurata* en una inscripció de data romana a les valls lligurorotàptiques de Provença, trobada a Carpentràs.⁵

Un altre topònim a relacionar de prop, per tant, amb *Mendrisio*, alpino-lombard: *Menedrago*, poble de la prov. de Milà, que en el país es pronuncia *Mendrag* (forma pop. probt. més etimològica que la oficial): el mestre de la toponomàstica italiana, Flechia (*Di alcune forme di NLL dell'Italia Superiore*, p. 45) li suposa la base *MINARIACUM, explicant que en *Mendrag* (i *Menenedrago*) s'ha introduït no sols la normal -d- epentètica, sinó en la forma oficial, una -e-secundària, fenomen del qual dóna diversos exemples en dialecte milanès: *scenderada* CINERATA, al costat de *scendra* o *scenra* CINEREM 'cendra'; però en el detall de la forma bàsica que ell i Holder admeten, estan seduïts per un *Menariacum*, inconnex, llunyà geogràficament i de zona cèltica pura i íntegra;⁶ en realitat, també ací val més partir de MINURAKO-, homòleg de *Mendrisio* MINURISIO- etc.

En substància queda establert amb tota seguretat, que *Manresa* és nom pre-romà, de parentela europea (no ibèro-basca); i la unitat perfecta amb el nom *Mendrisio* de la petita ciutat subalpina, que juntament demostren una base MINURISIA, -ISIO-, amb el probable radical MINUR-, que es reproduïx en molts altres noms de les zones on abunda el substrat sorotàptic; i essent noms de llocs muntanyosos o amb pendents abruptes, hi ha base seriosa per veure en el radical MINUR-, una variant del mot MINT- o MINU- nom del turó o muntanyeta en cèltic comú, llengua indoeuropea especialment afí a la sorotàptica.

Noms DERIVATS o SUCCEDANIS

LA MANRESANA

1) Llogaret entre Segarra i Anoia, te. dels Prats de Rei. És al peu NO. de la Serra de Rubió: anant per la carena de la serra el deixava jo (1930) un poc des-sota, al SO., a la vista del castell antic, que hi alçava al mig una robusta torre cilíndrica. És 25 k. O. de Manresa, ja a la r. del límit dialectal amb el cat. occidental.

Pron.: læmənřzánəa Freixenet, Casac. 1920; igual jo, allí mateix, i 1931 *la manřezána* a Cabanabona.

Mencions ANT. 1075: «--- donatores --- canonicæ Stae.Crucis --- terram cum vinea in com. Ausonensi, in te. castri *Menresana* et de Vilalonga --- term.Mer. in alodio Guitardi Mironis ---. Circ. alodio Argemundi» (p.p. el llicenciat Mirambell en l'opuscle sobre St. Martí Sescgueioles, princ. S. XIX, p. 16).

Les següents, si no n'indico el publicador, són llegides a l'Arx. de Solsona. 1079: *Menresana* (bis) junt amb *Brufaganya*; 1086: id.: cit. junt amb

Castellfollit de Riu Bragós. Indatat S. XI, test. sacramental de Babot: *Menresana* --- *Menresana*; Butlla de 1162: *Menresana* (Kehr, *Papsturk.*, p. 377); 1179: *La Menresana* (junt amb *Brufaganya*) (MiretS., *Templ.* p. 325); 1196: *Menresana* (Kehr, o.c. 572); 1196: «in *Menresana*», junt amb *Comalats* (MiretS., *Templ.* 311).

S. XIII i ss.: *Manresana* i *Menresana*, en les llistes de les parròquies vigatanes (docs. II i III) p.p. Pladevall., p. 73); 1261: «eccl.---Pratis et St.Andree de castro *Manresane* (CCandi, *Mi.Hi.Ca.* II, 421); 3r. quart S. XIII: *La Manresana* (SerraV., *Pinós M.* I, 99); 1276: *Za Menresana* (Soldevila, Pere el Gran, III, 476); 1313: *Ça Manresana* (SerraV., o.c. I, 124); 1359: *La Manresana* (CoDoACA XII, 51); 1373: *La Manresana* (BABL VI, 205).

2) Homònim situat molt més a ponent, pda. dins el te. de Juneda (cit. abans de *Concabella* i *Pla d'Eixalà*, i darrere *Rogera*) pron. *Manreana* o *Manresana* (J.Segura, *Bu.Ass.Exc.Cat.* XII, 253). Consta que havia estat un llogaret, de 3 focs, del monestir de Poblet: 1359: «*La Manresana*, del dit monestir» (CoDoACA XII, 20); 1186: Turre de *Manresana*, (*Cart. de Poblet*, p. 112).

El nom de tots dos és abreuïment de *La Torre Manresana* (com consta en la cita del (2) de l'a. 1186), i com em consta del (1) per la visió de la torre, encara erecta. Eren evidentment torres fortificades, guarnides de cavallers manresans, en protecció, successivament contra els moros leridans, que encara tenien Guissona en el S. XI, i en el XII ja havien reculat molt més a l'O., però romanien fermes entorn de Lleida.

Mandrès, cognom arrelat cap a Manresa (Argullol, l.c. supra); a. 1820, *BABL* XVI, 2933; també a Farrera de Pallars (1933 Ll i 16), que pogué ser un sinònim de *manresà*, probt. formació paral·lela a *Barceló* / *Barcelona*, *Tarragó* / *Tarragona*, o, per ventura, d'un *MINURISIU, antic gentilici de MINURISIA.

Carrer del Manresà, barriada forana de Badalona. Ant. *Manrea* cogn. a. 1378 a St. Mateu del Maestrat.

Manresa, tres NLL mallorquins, vol. I, 199, i una pda. del te. de Santanyí (XLI, i Masc. 3, 43C4). Altrament, poss. i vt. te. Alcúdia (ja en el m. Despuig). I nom antic de Llorito / Lloret; que es recorda encara com antic allí i a Sineu (XI, 101.8), pron. allí *mənřzə* o *mənřə*. No hi ha cap base per creure que siguin noms d'herència mossàrab, sinó sens dubte succedanis de la ciutat de Manresa, i portat ja (el darrer sobretot) per repobladors catalans, poc després de la Conquesta.

¹ Cites que ens comunica En Pladevall: la de 943, la copia del doc. n. 261 de la Bibl.Univ.Bna., fons St.Benet de Bages; les de 935, 948 i 950 de l'antic Arx. Guitart de Montserrat (plec 10, n. 303; perg. 18; i lligall, n. 1030).— ² Que bonic el títol de